

fremdeles at beholde det, og det har altsaa faaet en ny Stadsfæstelse. Naar den ærede Rigsdagsmand meente, at man tilbligere havde gjort en saadan Undtagelse med Hensyn til Omføren af Kobberværer paa Grund af den større Værdi, som disse Værer havde, saa maa haar lægge Mærke til, at efter denne Forklaring maatte jo Guldsmede og Uhrmagere, som have meget værdifulde Gjenstande, og som fylde meget mindre, have fortrinnsvis Ret til at føre omkring paa Landet og sælge deres Fabricata, og det Samme vilde jo ogsaa gjælde med Hensyn til Manufacturværer, som ikke fylde nær saa meget som disse Kjøbler; det, som den ærede Rigsdagsmand har anført, kan derfor paa ingen Maade være den virkelige Grund. At denne Omføren har bestaaet i en lang Mærceffe, saaledes som det ogsaa er blevet ytret af den ærede Dødsfører, kan jo ikke holde stik ligeoverfor Næringsloven, thi Laugsprivilegierne og Rettighederne skrive sig fra 1682, altsaa fra en længere Tid tilbage end Huseerfriheden; skulde altsaa den Omstændighed, at Laugsrettighederne have bestaaet længe forud, være et Forsvar for at beholde dem; saa kunde man ikke i Næringsloven af 1857 have slaaet en Streg over dem.

Jeg skal tillade mig at opløse den ærede Rigsdagsmand for Slænderborg (Schøler) om, at naar der er Tale om, at Kobbersmedene nu indføre deres Værer paa Markederne, saa er det ikke undtagelsesviis, det er jo en Ret, som alle Haandværkere have, det er en Ret, som ikke er givet Kobbersmedene alene, men som er almindelig for samtlige Haandværkere; hvis Arbejde er af den Natur, at det kan føres paa Markederne, saa at altsaa hans Indvending i denne Henseende Intet har at bethyde. Jeg troer, at den ærede Rigsdagsmand tager fejl, naar han mener, at Kobbersmedene ikke ville kunne leve, naar de etablerede sig paa Landet; hvorfor skulde en Kobbersmed ikke kunne ernære sig paa Landet ligesaa godt som enhver anden Haandværker? Den ærede Rigsdagsmand har gjort gjældende, at jeg ikke kjendte Sylland, men jeg skal dog tillade mig at gjøre den ærede Rigsdagsmand opmærksom paa, at jeg aldeles ikke har raibnet fra noget Kjenndskab til Sylland; mine

Grunde ere almindelige Grunde, som maae gjælde for det Hele, de ere ikke støttede til saadanne Specialiteter, som at en enkelt Egn i Sylland muligviis har Fordeel af, at disse Værer der føres omkring; jeg troer forøvrigt ogsaa at vide, at der er Egne i Sylland, hvor disse Kobbersførere før ere komne, men hvor de nu ikke komme; jeg troer, at deres Virksomhed er aftagen i Sylland, og at der derfor vilde være mindre at risikere ved om nogle Aar i det Mindste at hæve den Rettighed, de hidtil have havt; Kobbersførerne virke meest i den sydlige Deel, idet de komme fra Slesvig, saaledes at hele Sylland ikke nyder Godt af deres Omføren. Naar den ærede Rigsdagsmand har anført, at en Kobbersmed forhandle sine Værer paa Samsø, saa skal jeg gjøre ham opmærksom paa, at det heller ikke bethyde Noget; thi Samsø har i en meget lang Mærceffe havt fuldstændig Handelsfrihed; Enhver, som vil, kan handle der; Oplæsningen af et Brev fra en af Eierne af disse Kobberværer kunde jeg imødegaae ved at oplæse Breve fra forskjellige Kobbersmede; men jeg troer, at det vilde være rigtigst gjort af mig, og jeg anseer det heller ikke for at være et særdeles vægtigt Beviis i denne Sag, at den ærede Rigsdagsmand satte os i Rundskab om, hvad en af Kobberværkseierne har skrevet. Den ærede Rigsdagsmand talte ogsaa et Par Gange om, at jeg forsvarede denne Sag meget heftigt; jeg skal sige den ærede Rigsdagsmand, at hvad der har gjort mig lidt varm i mit Foredrag, det er ikke Hensynet til Kobbersmedene eller til Kobbersførerne, men det er, at det vilde gjøre mig overordentlig ondt, om man her skulde lade sig lode til at gaae den møbafatte Veie i forskjellige Love af Hensyn til, hvad der baader Landboerne bedst; det er for mig en saalvorlig Sag, at jeg ikke kan gjøre for, at jeg, naar jeg taler derom, bliver lidt varm og mere varm, end det hele Spørgsmaal kunde opfordre til. En af de væsentligste Grunde, som Udvalgets Fleertal har anført til Forsvar for sit Forslag, er netop, at det er til Landboernes Fordeel, at disse Værer vedblive at føres omkring; jeg troer, at Udvalgets Fleertal har givet mig saa meget mere Ret til ved denne Leilighed at tage Sagen med den Alvor, jeg har gjort, og at blive lidt varm. Naar jeg har talt om, at man